

Rozdzielone zmienne

$$y'(t) = f(t)g(y)$$

dzielimy przez g i całkujemy (rozdzielamy y, t):

$$\int_{y(t_0)}^{y(t)} \frac{1}{g(z)} dz = \int_{t_0}^t f(s) ds$$

Liniowe I-szego rzędu

$$y'(t) + p(t)y(t) = q(t)$$

$q(t) = 0$ to jednorodne

mnożymy przez czynnik całkujący $e^{P(t)}$ i zwiija się do pochodnej:

$$\left(y(t)e^{P(t)}\right)' = q(t)e^{P(t)} \quad (\text{lub zero})$$

$$y(t) = e^{-P(t)} \left(\int_{t_0}^t q(s)e^{P(s)} ds + y_0 e^{P(t_0)} \right)$$

Równanie zupełne

$$M(t, y) + N(t, y)y' = 0$$

tż. $\frac{\partial}{\partial y} M(t, y) = \frac{\partial}{\partial t} N(t, y)$ można zapisać alternatywnie z $y' = \frac{dy}{dt}$

Szukamy różniczki zupełnej φ :

$$M(t, y) = \frac{\partial}{\partial t} \varphi(t, y)$$

$$N(t, y) = \frac{\partial}{\partial y} \varphi(t, y)$$

Z jednego całkujemy ($\varphi(t, y) = \int M(t, y) dt$) zamiast stałej ($h(y)$) i liczymy φ do drugiego podstawiamy, różniczkujemy i mamy stałą ($h(y)$) z N

$$\frac{\frac{\partial M}{\partial y} - \frac{\partial N}{\partial t}}{N} = \phi(t)$$

Jeżeli powyższe gówno jest zależne tylko od t to $e^{\int \phi(t) dt}$ jest czynnikiem całkującym (uzupełnia do zupełnego). Jak poniższe gówno od tylko y to $e^{\int \psi(y) dy}$:

$$\frac{\frac{\partial N}{\partial t} - \frac{\partial M}{\partial y}}{M} = \psi(y)$$

Inne dziwne gówna:

1. Bernoulliego $\frac{dy}{dt} + p(t)y(t) = q(t) + y^m(t)$. Mnożymy przez $(1 - m)y^{-m}$ podstawiamy $z(t) = y^{1-m}(t)$ i mamy liniowe niejednorodne
2. Riccatiego $\frac{dy}{dt} + p(t)y(t) + q(t)y^2(t) = f(t)$

1. Malthus: $P'(t) = aP(t) \rightarrow P(t) = P_0 e^{a(t-t_0)}$ w chuj
2. Von Foerster: $P'(t) = aP^2(t) \rightarrow P(t) = P_0 \frac{a}{1-aP_0 t}$ w chuj ale w T_{ks}
3. Benjamina Gompertza $P'(t) = \lambda e^{\alpha t} P(t) \rightarrow P(t) = P_0 e^{-\frac{\lambda}{\alpha}(1-e^{\alpha(t-t_0)})}$
4. Verhalust $P'(t) = bP(t) \left(\frac{a}{b} - P(t)\right)$ pochodna zmienia znak jak duzo P
5. Ciało: $T'(t) = k(T(t) - T_o) \wedge T(0) = T_0 \rightarrow T(t) = T_o + (T_0 - T_o)e^{-kt}$ liniowe niejednordone, $o \neq 0$

Peano - istnienie

$y' = f(t, y)$ ciągła na prostokącie: $R = \{(t, y); t_0 \leq t \leq t_0 + a, |y - y_0| \leq b\}$

$M = \max_{(t,y) \in R} |f(t, y)| \quad \alpha = \min \left\{ a, \frac{b}{M} \right\}$

istnieje **conajmniej** jedno rozwiązanie na $[t_0, t_0 + \alpha]$

Picard-Lindelof - jedyność

$y' = f(t, y)$ i $\frac{\partial}{\partial y} f(t, y)$ ciągła na prostokącie:

$R = \{(t, y); t_0 \leq t \leq t_0 + a, |y - y_0| \leq b\}$ tak samo M, α

istnieje **dokładnie** jedno rozwiązanie na $[t_0, t_0 + \alpha]$ chcemy mieć, że α to dowolna zmienna, wtedy mamy $[t_0, \infty]$

Iteracja Picarda

$$\begin{aligned} y_0(t) &= y_0 \\ y_1(t) &= y_0 + \int_{t_0}^t f(s, y_0(s)) ds \\ &\vdots \\ y_{n+1}(t) &= y_0 + \int_{t_0}^t f(s, y_n(s)) ds \end{aligned}$$

y_n w granicy to rozwiązanie

Lemat Gronwalla

$U(t)$ nieujemna funkcja:

$$u(t) \leq a + b \int_{t_0}^t u(s) ds$$

dla $a, b \geq 0$, wtedy:

$$u(t) \leq a e^{b(t-t_0)}$$

II rzędu

Jednorodne: $y'' + p(t)y' + q(t)y = 0$ oraz $y(t_0) = y_0, y'(t_0) = y_1$

Wrońskian $y_1(t)y_2'(t) - y_1'(t)y_2(t) (= 0)$ wtedy LNŻ.

Jak y_1, y_2 są to rozwy to ogólne to kombinacja liniowa.

a, b, c = const

Liczymy wielomian charakterystyczny: $ar^2 + br + c = 0$

$\Delta > 0$ ogólne: $y(t) = C_1 e^{r_1 t} + C_2 e^{r_2 t}$

$\Delta = 0$ ogólne: $y(t) = C_1 e^{r_0 t} + C_2 t e^{r_0 t}$

$\Delta < 0$ ogólne: $y(t) = C_1 e^{\alpha t} \cos \beta t + C_2 e^{\alpha t} \sin \beta t$ gdzie $\alpha = \text{Re} r_1, \beta = \text{Im} r_1$

f(t) ≠ 0

M. uzmienniania stałej: zakładamy rozwiązanie $y(t) = C_1(t)y_1(t) + C_2(t)y_2(t)$

Gdzie y_1, y_2 rozwiązania fundamentalne jednorodnego, z wielomianu itd.

Liczymy: $\begin{pmatrix} y_1(t) & y_2(t) \\ y_1'(t) & y_2'(t) \end{pmatrix} \begin{pmatrix} C_1' \\ C_2' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ f(t) \end{pmatrix}$

n rzędu

r_1, r_2, \dots, r_n pierwiastki wielomianu to rozwiązanie:

$y(t) = C_1 e^{r_1 t} + C_2 e^{r_2 t} + \dots + C_n e^{r_n t}$ gdy r_i k -krotny: $e^{r_i t}, \dots, t^{k-1} e^{r_i t}$

Gdy zespo $z_1 = a + bi$, $z_2 = a - bi$ rozwy: $Re(z_1) = e^{at}$, $Im(z_1) = e^{at} \sin(bt)$

Szeregów potęgowych

Zakładamy funkcje: $y(t) = a_0 + a_1 t + a_2 t^2 \dots$, wtedy $y'(t) = \sum_{n=0}^{\infty} n a_n t^{n-1}$ itd.

Transformata Laplace'a

$F(s) = \mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \int_0^{\infty} e^{-st} f(t) dt$, jest liniowa, f -wzrost podwykładniczy $\mathcal{L}\{\sin(\alpha t)\}(s) = \frac{\alpha}{s^2 + \alpha^2}$, $\mathcal{L}\{\cos(\alpha t)\}(s) = \frac{s}{s^2 + \alpha^2}$, $\mathcal{L}\{e^{at}\}(s) = \frac{1}{s-a}$, $\mathcal{L}\{1\}(s) = \frac{1}{s}$

Tw1. $\mathcal{L}\{e^{at} f(t)\}(s) = F(s-a)$ oraz $\mathcal{L}\{-t f(t)\}(s) = \frac{d}{ds} F(s)$

Tw2. $\mathcal{L}\{f'(t)\}(s) = sF(s) - f(0)$ oraz $\mathcal{L}\{f''(t)\}(s) = s^2 F(s) - s f(0) - f'(0)$ $Y(s)$ -transformata, $\mathcal{L}(\text{rownanie}) = \text{ze wzorów wyż.} = \mathcal{L}(f(t))$ (prawa strona)

Znajdujemy $Y(s)$ i reverse engineering żeby znaleźć co ją zrobiło ($y(t)$)

Układy równań liniowych

wektorowo: $x' = Ax$ (n -zmiennych). Tw: dowolne n -rzędu na n -rownań:

dane: $a_n x^{(n)}(t) + \dots + a_1 x' = 0$, dalej $y_1(t) = x(t)$, $y_2(t) = x'$, \dots , $y_n(t) = x^{(n-1)}(t)$

mamy: $y'_1(t) = (x'(t) = y_2(t))$, \dots , $y'_{n-1}(t) = y_n(t)$, ostatnie liczymy: $y'_n(t) = x^{(n)}(t) = -\frac{a_{n-1}}{a_n} x^{(n-1)}(t) - \dots - \frac{a_0}{a_n} x(t) = -\frac{a_{n-1}}{a_n} y_n(t) - \dots - \frac{a_0}{a_n} y_1(t)$

stąd mamy $x' = Ax$, gdzie A , 1 na przekątnej nad diag, $-\frac{a_i}{a_n}$ w dolnym wierszu.

x_1, x_2, \dots, x_n są rozwiązaniami i tworzą n -wymiarową przestrzeń liniową

NWSR: $x_1(t), \dots, x_n(t) \forall t$ LNZ $x_1(t), \dots, x_n(t)$ LNZ

Metoda wartości własnych

Tw: rozwiązanie $x_j = e^{\lambda_j t} v_j$ gdzie λ, v to wart. i wekt. własny

Ogólne: $x(t) = C_j e^{\lambda_j t} v_j$

$z = x + iy$ jest rozwem (to x, y rozwami) $e^{tA} = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{(tA)^k}{k!}$

Rozw $x' = Ax$ $x(0) = x_0$ jest dane: $x(t) = e^{tA} x_0$

$AB = BA \implies e^{A+B} = e^A e^B$ oraz $e^{\lambda I dt} = e^{\lambda t} v$

Jak (\geq) dwie wartości własne i jeden wektor własny v_1 to drugi $(A - \lambda_1 I d) v_2 = v_1$

pierwsze klasycznie: $e^{t\lambda_1} v_1$ a drugi $e^{t\lambda_1} v_2 = e^{t\lambda_1} (v_2 + t v_1)$

Macierz fundamentalna

Kolumnami są rozwiązania $x_1(t), \dots, x_n(t)$ wtedy $e^{tA} = X(t) X^{-1}(0)$

$x' = Ax + f(t)$ wtedy rozw $x(t) = e^{tA} x_0 + \int_0^t e^{tA} e^{-sA} f(s) ds$

Równanie transportu

$a \frac{\partial}{\partial x} u(x, y) + b \frac{\partial}{\partial y} u(x, y) = 0$, $ay - bx = C$ charakterystyki, stałe rozwy

$u(x, y) = f(C) = f(ay - bx)$ dla pewnej f się liczy z war. pocz.

Istnienie, czy na wszystkich charakterystykach jest stałe?

$a(x, y) \frac{\partial}{\partial x} u(x, y) + b(x, y) \frac{\partial}{\partial y} u(x, y) = f(u)$,

charakterystyki rozwy: $\frac{dy}{dx} = \frac{b(x, y)}{a(x, y)}$ szukamy C podstawiamy $f(C) = f(\text{guwno})$ z war. pocz. f

Równanie struny

$u_{tt}(x, t) = c^2 \Delta u(x, t)$ Δ = suma drugich pochodnych

Wzór d'Alemberta:

$$u(x, t) = \frac{1}{2} (\phi(x+ct) + \phi(x-ct)) + \frac{1}{2c} \int_{x-ct}^{x+ct} \psi(y) dy$$

gdzie: $u(x, 0) = \phi(x)$ oraz $u_t(x, 0) = \psi(x)$